

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ТА ПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗЕЙ АПК

МАТЕРІАЛИ
XIII Всеукраїнської
науково-практичної конференції

21-22 листопада 2024 р.

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Київ НУХТ 2024

Підвищення ефективності діяльності підприємств харчової та переробної галузей АПК: Матеріали XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції, 21-22 листопада 2024 р. Київ : НУХТ, 2024. 226 с.

У збірник увійшли тези доповідей учасників XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Підвищення ефективності діяльності підприємств харчової та переробної галузей АПК», в яких розглянуто актуальні питання функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, висвітлено проблеми ресурсної, інноваційно-інвестиційної, фінансової, управлінської та зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Розраховано на науковців, викладачів, аспірантів і здобувачів економічних спеціальностей закладів вищої освіти, яких цікавлять питання, пов'язані з функціонуванням підприємств харчової та переробної галузей АПК у сучасних умовах господарювання.

Редакційна колегія: О.Ю. Шевченко, С.В. Токарчук, О.О. Шеремет, Н.Я. Слободян, Ю.Г. Левченко, В.В. Рябенко (секретар), О.І. Тимченко (секретар).

Відповідальний за випуск канд. екон. наук, доцент Ю.Г. Левченко.

Матеріали конференції надруковано в авторській редакції.

Рекомендовано Вченою радою НУХТ
Протокол № 4 від 28 листопада 2024 року

© НУХТ, 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	9
1. Данкевич А.Є., Данкевич В.Є. Продовольча безпека в контексті євроінтеграції, конкурентоспроможність галузі та ефективність системи контролю якості молочних продуктів.....	10
2. Андреев В.А. Економічний аналіз витрат на виробництво підприємств олійної-жирової галузі.....	13
3. Аренович Б.М. Фактори формування ефективності діяльності підприємств харчової промисловості.....	15
4. Горбач С. Тенденції розвитку підприємств харчової промисловості.....	17
5. Ємцева Г.Ф. Сучасний стан виробництва органічних продуктів в Україні.....	18
6. Закревська Л.М. Успішний торговельний бізнес в Україні: сучасні виклики та перспективи розвитку.....	20
7. Мазник Л.В., Дзуліт З.П. Вплив концепції сталого розвитку на трансформацію менеджменту персоналу сучасних підприємств та підготовку HR-фахівців.....	22
8. Михайленко О.В. Характеристика та аналіз продовольчого ринку України.....	24
9. Мірчук Н.З. Про фактори, що впливають на ринок харчових продуктів в Україні у 2023-2024 роках.....	26
10. Панчук Б. Сучасні тенденції розвитку підприємств виноробної галузі.....	28
11. Савченко Т.В., Марфін К.Р. Стан та тенденції розвитку продовольчого ринку України.....	30
12. Слободян Н.Я. Сучасний стан та стратегічні перспективи розвитку підприємств молочної промисловості України.....	32
13. Стахурська С.А. Інституційне забезпечення формування та розвитку стартап-проектів.....	34
14. Страшинська Л.В. Розвиток підприємств продуктового ритейлу: сучасні тренди та перспективи.....	36

СЕКЦІЯ 2. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ТА ПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗЕЙ АПК.....

ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ТА ПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗЕЙ АПК.....	39
1. Байдала В.В., Якимовська А.В. Роль аграрного сектору економіки в забезпеченні продовольчої безпеки України та світу....	40

2. Герасименко І.В. Економіко-правові засади підвищення продуктивності праці на підприємстві.....	42
3. Гончар О.К. Сучасна значимість SWOT-аналізу: інструмент стратегічного планування та оцінки потенціалу.....	44
4. Грицан Ю.М. Особливості управління матеріальними ресурсами підприємств харчової промисловості.....	46
5. Грищенко А.В. Штучний інтелект як інструмент моніторингу настроїв у трудовому колективі.....	48
6. Гуцул Т.А. Якість молока і молокопродуктів на агропродовольчих ринках.....	50
7. Закачюра К.П. Економічні механізми стимулювання праці на підприємстві.....	52
8. Зінченко М.В. Економічна ефективність використання капіталу підприємства.....	54
9. Климчук Н.А. Економічний механізм оновлення основних засобів підприємства.....	56
10. Олексієвець О.В. Проблеми та перспективи залучення фінансових ресурсів підприємствами харчової промисловості.....	57
11. Погоріла М.С. Шляхи підвищення ефективності використання основних засобів підприємства в умовах невизначеності.....	59
12. Полішко Я.А. Принципи формування виробничого потенціалу промислових підприємств.....	61
13. Пономарьова М.І. Підвищення ефективності формування і використання основного капіталу підприємства.....	63
14. Рудова А.Я. Стипендіальна програма як інструмент соціальної відповідальності у підготовці професіоналів харчової промисловості.....	65
15. Stepaniuk R.S. Diagnostic anti-crisis potential of economic development of agricultural enterprises.....	66
16. Татарчук Т. Формування та використання стратегічного потенціалу підприємства.....	68
17. Фатюк А.Ю. Економічний механізм підвищення ефективності діяльності підприємств.....	70

СЕКЦІЯ 3. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ..... 73

1. Бевз Є.Г. Аналітичне забезпечення формування бізнес-стратегій підприємств харчової промисловості.....	74
--	----

2. Белан А.О. Просування продукції харчової промисловості в соціальних мережах.....	76
3. Бишовець І.П. Маркетингові цифрові канали у фармацевтичній сфері.....	78
4. Давидчук М. Портфельний аналіз як основа стратегічного управління.....	79
5. Демчихіна М.С. Як колір допомагає продавати товари і послуги.....	80
6. Kostyuk M. Competitiveness of food industry enterprises on the basis of innovation.....	82
7. Кутас Д.В. Диверсифікація як важливий інструмент забезпечення конкурентоспроможності підприємств харчової промисловості.....	84
8. Кутас О.О. Управління інноваційним розвитком підприємств – ключ до успіху в сучасному бізнесі.....	87
9. Матвеева В.А., Бойко І.А. Механізм формування конкурентних стратегій підприємства.....	89
10. Мокренко К.О. Роль соціальних мереж у просуванні продуктів і послуг малого бізнесу.....	91
11. Никифорова В.В. Ефективність впровадження e-commerce для підприємств сфери послуг.....	92
12. Попович В.М., Скригун Н.П. Необхідність впровадження цифрових технологій у маркетингову діяльність підприємств харчової промисловості.....	95
13. Ткачук С.В. PR як маркетинговий інструмент харчових брендів.....	97

**СЕКЦІЯ 4. ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ
ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ І ПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗЕЙ
АПК..... 100**

1. Левченко Ю.Г. Аналіз інноваційної діяльності підприємств харчової промисловості.....	101
2. Arych M. Current conditions of exchange trading in securities in Ukraine.....	104
3. Аренович І.М. Моделювання інвестиційного потенціалу підприємств харчової промисловості.....	105
4. Бурбан Н.В. Вимоги до механізму інноваційної діяльності підприємств харчової промисловості в умовах невизначеності.....	107
5. Вознюк М.А. Інноваційні фактори розвитку підприємств харчової промисловості.....	109

6. Дзекунов С.М. Складові формування ефективної вітчизняної бюджетно-податкової політики України.....	111
7. Іванчук Р.Е. Моделі фінансування інноваційних проектів у харчовій та переробній промисловості.....	113
8. Зіник О.Б. Прямі інвестиції у економіку України: перспективи сьогодення.....	114
9. Кайданович В.В. Інновації в агропромисловому секторі та харчовій промисловості.....	116
10. Карпенчик В.В. Автоматизація виробництва харчової промисловості.....	118
11. Козлов В.П., Скулькевич А.І. Залучення прямих іноземних інвестицій як фактор стимулювання розвитку підприємств.....	121
12. Кохман С. Використання евристичного методу аналогій в сфері бізнесу.....	123
13. Краківський Ю.С. Грантова програма «Власна справа» в умовах воєнного стану.....	125
14. Куций Г.В. Інноваційні бізнес-моделі у харчовій промисловості: досвід стартапів.....	128
15. Левченко О.В. Стимулювання інвестиційної діяльності підприємств харчової промисловості.....	130
16. Макаревич О.В. Інформаційні системи та технології на підприємствах.....	132
17. Нижник Г.С., Жужукіна Н.І. Інноваційна модель розвитку підприємств переробної галузі в умовах воєнного стану.....	134
18. Поліщук Н.В., Тарнаруцька В.В. Оцінка сучасних тенденцій іноземного інвестування економіки України.....	136
19. Притула І.О., Филюк Г.М. Теоретичні основи цифрових рішень: їх роль у бізнес-середовищі.....	138
20. Резник В.В. Можливості та бар'єри інвестиційного забезпечення цифрових інновацій у харчовій промисловості.....	140
21. Сафоник О.В. Декарбонізація в сільському господарстві України.....	143
22. Харченко Д. Цифрові інструменти для контролю безпеки харчових продуктів.....	146
23. Циба О.В. Концептуальні підходи до управління інноваційним розвитком будівельних підприємств.....	148
24. Цимбалюк Ю.О. Інновації та енергозбереження в харчовій промисловості України.....	149
25. Чигринець С.В. Моніторинг джерел фінансового забезпечення розвитку сільськогосподарських підприємств України.....	152

26. Шкара Д.В. Підвищення ефективності праці персоналу підприємства в результаті впровадження сучасних технологій..... 154

СЕКЦІЯ 5. УПРАВЛІННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ

ПРОМИСЛОВОСТІ..... 156

1. Басюк Т.П. *Форми взаємозв'язку бізнес-культури і бізнес-стратегії підприємства..... 157*
2. Гаркавенко І.О. *Особливості економічного забезпечення ефективного розвитку підприємств харчової промисловості..... 159*
3. Глухов М.О. *Організаційно-економічний механізм розвитку суб'єктів ринку телекомунікаційних послуг..... 161*
4. Голобородько В.П. *Інноваційні підходи до управління бізнесом в умовах політичної та економічної нестабільності..... 163*
5. Голуб К.В. *Стратегічне управління підприємством в умовах війни..... 165*
6. Давидчук М.С. *Теоретичні засади формування антикризових стратегій у системі бізнес-рішень..... 167*
7. Двуреченська А.І. *Оцінка і забезпечення зростання вартості підприємства..... 169*
8. Карпінський Р.М. *До сутності ризику господарської діяльності аграрних підприємств..... 171*
9. Киричок Д. *Методи оцінки результативності бізнесу..... 173*
10. Kibalnikov A. *Factors influencing the socio-economic security of food industry enterprises..... 174*
11. Косяк Е.О. *Сучасні методи управління витратами на підприємствах..... 176*
12. Рябенко В.В. *Оцінка проектів підприємств..... 178*
13. Скопенко Н.С. *Місце ризик-менеджменту в системі стратегічного управління підприємством..... 180*
14. Сюра Д.С. *Стратегічне управління витратами: вплив на фінансові показники підприємства..... 182*
15. Татарчук А.О. *Стратегія управління організацією: алгоритм формування..... 184*
16. Удовенко А.Г. *Економічна безпека та попередження банкрутства підприємств харчової промисловості..... 186*
17. Шульган О.Л. *Сучасні методології управління проектами..... 188*

СЕКЦІЯ 6. ЕКОНОМІКО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

БІЗНЕСУ.....	191
1. Веретін Р. Екологічна безпека харчових продуктів: правові аспекти.....	192
2. Давиденко К. Правове регулювання продовольчої безпеки та забезпечення якості продуктів харчування в Україні у контексті інтеграції в європейські ланцюги поставок.....	194
3. Дубровець А. Причини правомірної поведінки суб'єктів права.....	196
4. Духновська Л.М. Судово-економічна експертиза як механізм забезпечення законних інтересів підприємств харчової промисловості.....	198
5. Задніпряна-Корінна М.Ю. Право споживача на інформацію про продукцію.....	201
6. Іванюта Т.М., Забродський В.В. Напрямки попередження банкрутства суб'єктів господарювання.....	203
7. Корінний С.О. Європейський зелений курс – шлях до сталого розвитку України.....	205
8. Крамаренко О.М. Правове регулювання управління відходами... ..	206
9. Лукашук Д.В. Правове регулювання в готельному бізнесі.....	208
10. Негода І.А. Права учасника товариства з обмеженою відповідальністю.....	209
11. Пойда А. Інвестиційна привабливість підприємств харчової промисловості: економічні стратегії та правові механізми стимулювання.....	212
12. Рибачук-Ярова Т.В., Тюха І.В. Управління операційною діяльністю підприємств харчової промисловості на засадах трудового права.....	214
13. Слободян В.Я. Концептуальні орієнтири розвитку податкової політики держави.....	216
14. Ткаченко О.М. Територія країни – невід'ємна ознака її державності.....	218
15. Хачатрян Л. Міжнародні торговельні бар'єри для України: виклики та шляхи подолання.....	220
16. Яценко В.Р., Петухова О.М. Економіко-правове забезпечення бізнесу.....	223

соку та інших продуктів. Всього Україна експортує 59 товарів. Українську продукцію за кордоном купують 213 компаній-імпортерів, з них найбільше розташовано в Німеччині, Польщі, Чехії. Раніше Чехії в топ-3 найбільших споживачів української органічної продукції не було, але завжди були Нідерланди. Вони відображають стабільне зростання української органічної продукції на міжнародних ринках [3]: 2024 – 75 340 443 т; 2023 – 56 954 391 т; 2022 – 47 863 185 т; 2021 – 32 353 925 т.

Українське органічне землеробство має найменше конфронтацій з європейським законодавством. 70% євроінтеграційних змін України стосуються саме агросектору. Лідери експорту – кукурудза та соя. У структурі органічних бобових останніми роками 96% займає соя. На першому місці, як завжди, кукурудза, на другому колись була пшениця, останніми роками другу позицію стабільно займає соя, і пшениця замикає трійку лідерів [3]. Продукти переробки соняшнику (макуха, насіння) також становлять вагомий обсяг експорту. Цього року Україна відправила до Євросоюзу сотні тон заморожених ягід, томатну пасту, сухі фрукти, горіхи.

Список використаних джерел

1. International Federation of Organic Agriculture Movements [Електронний ресурс]. - URL : <https://www.ifoam.bio/>.
2. Офіційний веб-сайт Федерації органічного руху України [Електронний ресурс]. – URL : <http://www.organic.com.ua>.
3. Аналіз ринку органічної продукції в Україні [Електронний ресурс]. – URL: <https://agropolit.com/spetsproekty/407-analiz-rinku-organichnoyi-produktsiyi-v-ukrayini>

УСПІШНИЙ ТОРГОВЕЛЬНИЙ БІЗНЕС В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Закревська Л.М., канд. екон. наук

Національний університет харчових технологій

Торговельний бізнес відіграє провідну роль у структурі економіки України, впливаючи на зайнятість, надходження до бюджету та міжнародний імідж країни. У сучасних умовах його успішність визначається поєднанням інновацій, адаптивності до викликів ринку та вмінням ефективно реагувати на потреби споживачів.

Використання сучасних технологій стало визначальним фактором успіху багатьох українських компаній, оскільки дозволяє оптимізувати бізнес-процеси, знижувати витрати та підвищувати якість обслуговування клієнтів. Так, компанія Rozetka посіла лідерські позиції у сфері електронної комерції завдяки інтеграції передових технологічних рішень у свою

діяльність, автоматизація складів дозволяє компанії суттєво підвищити ефективність логістичних процесів, роботизовані системи сортування та вертикальні складські конструкції забезпечують швидке оброблення замовлень, оптимальне використання простору та мінімізацію людського фактору. Це сприяє скороченню часу доставки, що є критично важливим для підвищення задоволеності клієнтів.

Успішні бренди вибудовують свої стратегії, базуючись на глибокому аналізі потреб та запитів аудиторії, що дозволяє їм не лише відповідати очікуванням споживачів, але й формувати довгострокову лояльність до бренду. Мережа магазинів «АТБ» є яскравим прикладом такої моделі, яка демонструє успіх завдяки поєднанню доступності, широти асортименту та територіальної експансії. Орієнтуючись на споживачів із середнім і низьким рівнем доходів, компанія реалізує стратегію цінового лідерства, пропонуючи товари за конкурентними цінами без компромісу щодо їх якості. Вагомим елементом цього підходу є власні торговельні марки, які дозволяють знижувати витрати на дистрибуцію та маркетинг, водночас підтримуючи високу маржинальність.

Пандемія COVID-19 та війна стали серйозним викликом для бізнесу, змусивши компанії оперативнo адаптувати свої моделі до нових реалій, зокрема змін у споживчих звичках і посилення обмежувальних заходів. Одним із найпомітніших напрямів трансформації стало впровадження рішень, спрямованих на мінімізацію фізичного контакту між клієнтами та персоналом, що дозволило зберегти довіру споживачів і забезпечити безпеку. Ресторани, які традиційно функціонували в режимі обслуговування на місці, активно перейшли на моделі доставки, використовуючи цифрові платформи та мобільні додатки для прийому замовлень. Це не лише забезпечило їм джерела доходу в умовах локдауну, але й дозволило розширити клієнтську базу за рахунок осіб, які раніше віддавали перевагу приготуванню вдома.

Ефективне управління ресурсами є визначальним чинником для досягнення конкурентоспроможності та сталого розвитку сучасних компаній, особливо у галузях із високою залежністю від оптимізації виробничих і логістичних процесів. Аграрний холдинг МХП слугує прикладом успішного впровадження інтегрованої моделі управління, яка охоплює всі етапи виробничо-збутового циклу: від вирощування сировини до реалізації кінцевої продукції через власну роздрібну мережу магазинів «Наша Ряба». Такий підхід забезпечує повний контроль над ресурсами компанії, дозволяючи мінімізувати витрати та підтримувати стабільно високу якість продукції.

Торговельний бізнес має значний потенціал для розвитку навіть у складних умовах. Інновації, гнучкість, увага до споживача та стратегічне планування дозволяють бізнесу не тільки зберегти позиції, але й масштабуватися. Однак для повноцінної реалізації потенціалу необхідно враховувати сучасні виклики та працювати над їх подоланням.